

Kestävä Kivitalo 2021 -palkinto

Veistoksellinen Tikkurilan kirkko ihmisten keskellä

Leena-Kaisa Simola, toimittaja

Lisätietoa kohteesta: www.kivitalo.fi

”Kirkko keskellä kylää” sopii täysin Tikkurilan uuteen kirkkoon. Se sijaitsee vanhan, puretun kirkon paikalla vastapäätä Vantaan kaupungintaloa ja lähellä rautatieasemaa. Arkkitehtitoimisto OOPEAA Office for Peripheral Architecture suunnittelema uusi kirkko vihittiin käyttöön tammikuussa 2021. Kohde on esitelty myös laajasti *Betoni* 2-2021 lehdessä sivuilla 12–27.

– Kirkko keskellä kylää oli tilaajan tavoite hankkeelle. Rakennus sijoittuu osaksi tiivistä korttelia, mutta haasteeksi muodostui tasapaino näkyvyyden ja mittakaavan kanssa. Lopputulokseksi muotoutui veistoksellinen ratkaisu viistottuine kattoineen, joka antaa kirkolle vahvan läsnäolon Tikkurilan aukion laidalla, toteaa kirkon pääsuunnittelija arkkitehti SAFA Anssi Lassila.

Pitkäikäisyys ja kestävyys olivat keskeisiä tavoitteita kirkon suunnittelussa ja toteutuksessa.

– Tavoitteena oli luoda rakennus, joka kestää 200 vuotta. Tiili on materiaalina pitkäikäinen ja kestävä, ja rakennusta voi ajan kuluessa myös korjata vaihtamalla tiiliä tarpeen mukaan. Niinpä tiili oli luonteva materiaalivalinta kestävyysvuoksi ja myös siksi, että se luo jatkumon ympäröivän kaupunkirakenteen kanssa, Lassila toteaa.

Kirkkoa on helppo lähestyä, mikä on ollut yhtenä tavoitteenakin.

– Otimme kirkon suunnittelussa mukaan palvelumuotoilun idean. Kysyimme seurakuntalaisilta, mitä he haluavat uudelta kirkolta. Esiin nousi ihan perusasioita: paikka, johon on helppo tulla ja yhteinen olohuone, kertoo kirkkoherra Janne Silvast. Hän vastasi kirkkohankkeen kokonaisuohjauksesta.

– Kirkko on osa korttelia, jossa on myös asuinrakennuksia, ja itse kirkkorakennuksen käytön kynnyks on matala. Sen yhteydessä on avoin kahvila, Pienten paikka lapsiperheille sekä monipuolinen kirjo toimisto- ja työtiloja

sekä kokoustiloja niin kerhotoimintaan kuin diakoniatyön tarpeisiin. Kirkkorakennus ja siihen liittyvä toimistosipi on molemmat suunniteltu siten, että tilat ovat joustavasti muunneltavissa erilaisten tarpeiden mukaan, Anssi Lassila kertoo.

Tiiltä, betonia ja puuta

Tikkurilan kirkon polveilevat erikokoiset ikkuna-aukotukset ja kauniisti kirjailtu julkisivumuuri tekevät julkisivusta ilmeikkään ja samalla kiinnostavan. Tiiliverhouksessa on käytetty erivärisiä tiiliä taiteen tavoin ja osaan tiiliä on istutettu ajatuksia herättäviä mietelauseita. Katon ulkoverhouksena käytetty keraaminen paanumainen kattotiili täydentää aitona luonnonmateriaalina kokonaisuutta.

– Rakennus muodostaa ilmeeltään yksiaineisen kokonaisuuden. Tiilen avulla oli mahdollista toteuttaa detajlikaltaan rikas ja moni-ilmeinen julkisivu yhdestä materiaalista. Näin minimoitiin myös erilaiset rakenteelliset liittymäkohdat, mikä osaltaan edistää rakennuksen kestävyttä, Lassila sanoo.

Kirkon kantavat pystyrakenteet on tehty pääosin paikalla valaen. Ala- ja välipohjat ovat ontelolaattoja. Kirkkosalin kantavat kattorakenteet ovat terästä, muut yläpohjarakenteet ovat puuta.

Sisäinteriööri on betonin ja puun yhteiseloja. Pääkirkkosalin paksut paikalla valetut lautamuottipintaiset betoniseinät ovat askeettisen puhuttelevat.

– Kirkkosalin korkeat ja paksut ulkoseinät olivat toteutuksen kannalta vaativia muun muassa muottikaluston takia. Vinosti aurin-
gonvalon suuntaisesti tehtävien ikkuna-aukkojen sijaintimittojen esittäminen suunnitelmissa oli myös haasteellista. Tietomallin avulla se kuitenkin onnistui, kertoo rakennesuunnittelija Matti Saarikoski.

Betonin ja puun vuoropuhelu sisääntulohallissa on oivallinen esimerkki siitä, miten eri materiaaleja voidaan yhdistellä niin, että lopputulos on harmoninen ja samalla näyttävä.

Anssi Lassilan mukaan tiili on perinteinen kirkkorakentamisessa käytetty materiaali niin Suomessa kuin muuallakin Euroopassa. Sen myötä Tikkurilan uusi kirkko liittyy osaksi tiilikirkkojen rikasta jatkumoa.

– Itse pidän tiilestä kirkon julkisivumateriaalina erityisesti myös sen materiaalin tunnun ja elävän pinnan vuoksi. Tiili tuo kirkkorakennukseen lämpöä ja luonnetta sekä muistuttaa hienovaraisine väri vaihteluineen elämän rikkaista sävyistä. Se sietää myös ikääntymistä ja patinaa monia muita materiaaleja luontevammin, Lassila sanoo.

1 Veistoksellinen Tikkurilan kirkko on osa tiilira-kenteista korttelia. Kirkkosali nousee 15 metrin kor-keuteen ja sijoittuu korttelin kulmaan, joten kirkko erottuu korttelista selkeästi omana hahmonaan – kiinnostavana ja kutsuvana.

Tikkurilan kirkko

Asematie 12, Vantaa

Valmistumisvuosi: 2021

Bruttopinta-ala: 3 550 m²

Rakennuttaja (tilaaja ja käyttäjä): Vantaan seurakuntayhtymä

Arkkitehti ja pääsuunnittelu: OOEPA, pääsuunnittelija Anssi Lassila, projektiarkkitehti Iida Hedberg

Rakennesuunnittelu: Afry Finland Oy, Matti Saarikoski ja Jarno Kolehmainen

Rakennuttajakonsultti: Boost Brothers Oy, Matti Sivunen

Urakoitsija: Lujatalo Oy





Archmospheres

The statuesque Tikkurila Church in the midst of people

The new Church of Tikkurila stands in the place of the old, demolished church opposite Vantaa Town Hall and near the railway station. Designed by Architects OOPEAA – Office for Peripheral Architecture, the Church was inaugurated in January 2021.

Long service life and durability were the key objectives in the design and implementation of the Church.

The aim was to create a building that would stand for 200 years. Concrete and bricks are materials known for their longevity and durability, and also allow the building to be repaired over time, if needed.

The load bearing structures of the church building are mostly concrete structures cast in place. The base floors and the intermediate floors are hollow-core slabs. In the Church Hall, the load bearing roof structures are of steel and part of the ceiling structures are wooden.

The interior is characterised by the co-existence of concrete and wood. The thick in-situ cast, board-marked concrete walls and the floors of the Church Hall speak volumes through their ascetic design.

The dialogue of concrete and wood in the entrance hall is an excellent example of how different materials can be combined to produce a harmonious and also impressive end result.



2 Tikkurilan kirkon julkisten tilojen lattiat ovat hiotuja mosaiikkibetonilattioita. Lattiaurakoitsijana toimi Heikkinen yhtiöt Oy.

3 Tikkurilan kirkon 15 metriä korkea kirkkosali on pelkistetty ja juhlava. Auringonvalon suuntaisesti tehdyt ikkuna-aukot tuovat paikalla valettuun betoni seinään omaleimaisen ilmeen ja saliin lempeää luonnon valoa.

Lisätietoja:

Kestävä Kivitalo -palkinto

<https://www.kivitalo.fi/ajankohtaista/kestava-kivitalo-palkinto/>

Kestävä Kivitalo -palkinto myönnetään yrityksille ja yhteisöille, jotka ovat osallistuneet laadukkaasti tiilestä ja betonista paikalla rakennettujen rakennusten toteutukseen. Toiminnalle luotiin suuntaviivat vuonna 1994 Rudus Oy:n (silloinen Lohja Rudus) aloitteesta.

Vuoden 2021 palkinnon saivat Tikkurilan kirkko sekä Turussa sijaitsevan Kurjenlinnan sairaala-alueen kehittäminen ja peruskorjaus.

Aikaisemmin on palkittu mm. seuraavien kohteiden toteuttajat: As Oy Toppilan Punainen Mylly, Turun Telakkaranta, Espoon Asunnot Oy / Magneettikatu 14, As Oy Helsingin Arabiankatu 4, As Oy Helsingin Kuunari, As Oy Helsingin Tervapääskynen, As Oy Ratina-ranta Tampere, Kuopion Keilankannan paikallarakennetut asuintalot, As Oy Oulun Etumasto, Katajanokan Mastokadun kortteli, As Oy Tampereen Charlotta, Siilinjärven Vuorelan kivirakenteinen asuinalue, Tampereen Onkiniemi ja Vantaan Kartanonkoski.

Kestävä Kivitalo -ryhmän yhteistyöyritykset ovat Rudus Oy, Wienerberger Oy Ab, Betonteollisuus ry, Celsa Steel Service Oy, Peri Suomi Ltd Oy ja Finnsementti Oy.